

21 mrt 2004 -18:00

Hoort bij [MINISTERRAAD VAN 21 MAART 2004](#)

Asielzoekers

Op voorstel van Mevrouw Marie Arena, Minister van Sociale Integratie, hechtte de Ministerraad zijn goedkeuring aan de oriëntaties bedoeld om de kwaliteit en de samenhang van de opvang van de asielzoekers te verbeteren.

Op voorstel van Mevrouw Marie Arena, Minister van Sociale Integratie, hechtte de Ministerraad zijn goedkeuring aan de oriëntaties bedoeld om de kwaliteit en de samenhang van de opvang van de asielzoekers te verbeteren.

DE MAATREGEL IN HET KORT- De opvang van de asielzoeker verpersoonlijken.- Een menswaardige opvang verzekeren.- Het nut van het verblijf opvoeren.- Een maximale verblijfsduur opleggen in de collectieve opvangstructuren.- Het terugkeerbeleid aanzwengelen.- Een bijzondere aandacht besteden aan de meest kwetsbare groepen.- Een voorontwerp van wet indienen betreffende de opvang.**DE CONTEXT**Een opvangbeleid van de nieuwkomers ontwikkelen dat stoelt op de verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid van elke persoon vormt volgens het regeerakkoord de eerste stap naar hun integratie in de samenleving.Het Regeerakkoord stelt zich algemeen ten doel, de opvang van de asielzoekers te verbeteren. Het signaleert ook de omzetting door de Regering tegen februari 2005 van een Europese richtlijn (2003/9/CE) tot vaststelling van de minimumnormen voor de opvang van de asielzoekers.Tijdens de vorige legislatuur vormde de beslissing om ongeveer 18.000 opvangplaatsen ter beschikking te stellen en de financiële tegemoetkomingen in materiële hulp om te zetten tijdens de eerste fase van het verblijf van de asielzoekers een beduidende ommekeer voor de rationalisatie van de asielsector. Hetzelfde geldt voor de oprichting van het Federaal Agentschap voor de opvang van de asielzoekers, Fedasil, een echte administratie ter ondersteuning van het asielbeleid, bedoeld om de uiteenlopende modaliteiten ervan in goede banen te leiden.De totale opvangcapaciteit die thans wordt aangeboden door de diverse partners die belast zijn met de opvang, heeft nagenoeg zijn verzadigingspunt bereikt. Deze toestand noopt tot het nemen van een reeks van interne beheersmaatregelen inzake de opvang (de termijnen waarbinnen het OCMW de ontvankelijke asielzoekers dient op te vangen of bijvoorbeeld de vermindering van de verblijfsduur in het spoedcentrum bij een vrijwillige terugkeer) maar vooral externe maatregelen (termijn van de procedure en van beroep, uitwijzingen, toegang tot de arbeidsmarkt, ...).**DE HUIDIGE SITUATIE VAN DE OPVANG VAN DE ASIELZOEKERS** Opvangcapaciteit 15.219 plaatsenTheoretische bezetting 86 %Bezetting na aftrek van de plaatsen die niet kunnen worden toegekend 94 %Dagelijkse gemiddelde aankomst van asielzoekers 72Ondanks de reeds geboekte vooruitgang moeten er nog bijkomende inspanningen worden geleverd. Dat is de doelstelling van de oriënteringsnota van de Minister van Maatschappelijke Integratie, bekrachtigd door de Ministerraad, in haar opvangbeleid. De algemene doelstelling van het opvangbeleid maakt het voorwerp uit van een consensus : iedere asielzoeker in procedure dient een levensniveau te hebben in overeenstemming met de menselijke waardigheid.Deze wettelijke verplichting wordt gekoppeld aan de toekenning van materiële of financiële hulp. De inhoud van

de opvang, de modaliteiten van begeleiding, de omvang en de beperkingen van de opvang evenals de organisatie van de vrijwillige terugkeer vereisen een duidelijk politiek kader. Vanaf het ogenblik dat de asielaanvraag ontvankelijk wordt verklaard, komt de asielzoeker terecht in een wettelijk stelsel van welzijnswerk (Organieke wet van de OCMW's). Gedurende de periode van ontvankelijkheid, wanneer een beslissing over de aanvraag te lang op zich laat wachten, kunnen we oordelen dat de toekomst van dit individu te lang in het ongewisse blijft hangen en dat de materiële hulp in een gemeenschapscentrum niet meer van toepassing is. In het kader van de materiële hulp is het bijgevolg nuttig een meer geïndividualiseerde opvangstructuur op touw te zetten. Een opvangplaats mag geen wachtzaal zijn om de asielzoekers te plaatsen. Dit mag niet worden verlaagd tot een eenvoudig instrument in het beheer van de "migratiestromen". Integendeel, het opvangcentrum moet vooreerst een woongelegenheid zijn, die aan de inwoners de opportuniteit biedt een project te ontwikkelen; het centrum moet mensen begeleiden die een complexe, onzekere en vaak pijnlijke situatie doormaken ingevolge de opgelopen trauma's. Het moet de bij procedure uitgewezen asielzoekers de mogelijkheid bieden hun migratieproject te herzien en hun terugkeer te organiseren. De Minister van Maatschappelijke Integratie wenst de begeleiding van de asielzoekers te intensifiëren en te diversifiëren gedurende heel hun verblijf, teneinde hun terugkeer voor te bereiden indien zij werden uitgewezen of zoniet hun integratie in de Belgische maatschappij voor te bereiden in geval van erkenning van het statuut van vluchteling.

DE VOORSTELLENDe voornaamste actiepunten voor de bevordering van de kwaliteit en de coherentie van de opvang van de asielzoekers zijn de volgende.

- Elke asielzoeker die in België aankomt, brengt 3 tot 5 dagen door in een informatie- en oriëntatiecentrum om een geschikte opvangplaats te bepalen.
- Er is geen sprake meer van een onbeperkte verblijfsduur in een opvangplaats: de Minister van Maatschappelijke Integratie zal een maximale verblijfsduur bepalen voor de collectieve opvangstructuur.
- De opvang wordt verpersoonlijkt. Elke asielzoeker wordt uitgenodigd een persoonlijk project te definiëren. De doelstelling hierbij bestaat erin dat het verblijf van de asielzoeker op Belgisch grondgebied niet nutteloos mag zijn, ongeacht het resultaat van zijn aanvraag: opleidingen, voorgesteld in partnership met de vormingsactoren, zullen nuttig blijken in geval van terugkeer naar het land van oorsprong of, indien de vluchteling wordt erkend als dusdanig, zich te integreren in België.
- Het beleid voor hulp bij de terugkeer zal worden aangezwengeld. Het betreft hier een alternatief voor de gedwongen terugkeer. De hulp bij de vrijwillige terugkeer dient te worden opgevat als een individuele hulp bij de herdefiniëring van het migratieproject. Deze is gebonden aan de opvang, als een van de instrumenten ter ondersteuning van het persoonlijk project van de asielzoeker. Vandaar het belang van de ontwikkeling van kennis en nuttige vormingen in geval van terugkeer naar het land van oorsprong. Op eenzelfde wijze dienen de programma's voor terugkeer gediversifieerd te worden in functie van de landen van terugkeer en het betrokken publiek.
- Bijzonder aandacht zal worden besteed aan de meest kwetsbare groepen: zwangere vrouwen of slachtoffers van verminking van geslachtsdelen, kinderen, zieken, slachtoffers van mensenhandel, ...

- Een voorontwerp van wet over de opvang zal ingediend worden om de Europese richtlijn (2003/9/CE) om te zetten in de minimale opvangnormen. Deze toekomstige wet zal de bepalingen bekrachtigen inzake verbetering van de opvangkwaliteit onder impuls van de Minister van Maatschappelijke Integratie.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie